

Avaleht>Teie õigused>Põhiõigused>Liikmesriikide parimad tavad harta kohaldamisel Liikmesriikide parimad tavad harta kohaldamisel

Kreeka

Valitsusasutuste poliitika, millega populariseeritakse hartat ja edendatakse selle kasutamist seadusandjate, haldus- ja õiguskaitseasutuste ning kohtute seas. Põhiõiguste harta on Kreeka õiguskorra lahutamatu osa ning Kreeka kohtunikud kontrollivad selle täitmist ka omal algatusel ning seega võidakse harta rikkumise küsimus tõstatada riiginõukogus (*Symvoulio tis Epikrateias*) ja Kreeka kõrgeimas kohtus (*Areios Págos*). Kõik riigiametnikud ja eelkõige politsei esindajad kui õiguskaitseametnikud on samuti kohustatud rangelt kohaldama põhiseaduslikke, kriminaalseaduslikke ja menetluslikke norme, mis kaitsevad inimõigusi.

Kreeka teeb tihedat koostööd rahvusvaheliste organisatsioonide kontrollorganitega ja teeb kõik endast oleneva inimõiguste tagamiseks. Sellega seoses viiakse regulaarselt ellu institutsioonilisi algatusi, et selgitada, et nimetatud õiguste kaitset käsitlevatest rahvusvahelistest lepingutest, näiteks põhiõiguste hartast tulenevaid kriteeriume ja kohustusi järgitakse. Tüüpiline näide on seadus nr 4443/2016 isikute võrdse kohtlemise tagamise kohta sõltumata nende rassilisest või etnilisest päritolust, milles viidatakse otseselt Euroopa Liidu põhiõiguste harta nõuetele ja eelkõige selle artiklile 21.

Hartat ja selle kohaldamisala paremini mõista aitavad vahendid

Kõrgeima kohtu juures tegutsev prokuratuur (*Eisangellia Areiou Págu*) saadab Euroopa Liidu Põhiõiguste Ametiga (FRA) tehtava koostöö raames kõikidele Kreeka apellatsioonikohtu juures tegutsevatele prokuratuuridele (*Eisangelles Efeton*) ja esimese astme kohtute juures tegutsevatele prokuratuuridele (*Eisangelles Protodikon*) olemasolu korral ameti käsiraamatud paber kandjal ning edastab pärast seda, kui Kreeka ekspert on ametit sellest teavitanud, e-postiga lingid, mille kaudu pääseb juurde ameti hiljuti avaldatud käsiraamatutele, mis käsitlevad kinnipidamist ja alternatiivseid meetmeid, vägivaldallakuritegude ohvreid, alaealisi, haavatavate rühmade ja alaealiste kaitset jne. Lisaks saadetakse ameti aastaaruanne e-postiga kõikidele Kreeka prokuratuuridele, mis tegutsevad apellatsioonikohtute ja esimese astme kohtute juures.

Peale selle saavad Kreeka prokurörid kõrgeima kohtu juures asuva prokuratuuri (kui partneri) ja Euroopa õigusala koolituse võrgustiku (EJTN) vahelise koostöö jätkuna osaleda õppekäikudel ELi institutsioonidesse, nagu Euroopa Liidu Kohus (CJEU), Euroopa Inimõiguste Kohus (ECTHR), Euroopa Liidu Põhiõiguste Amet (FRA) jne.

Lisaks avaldatakse kõrgeima kohtu juures tegutseva prokuratuuri veebisaidil kõrgeima kohtu juures tegutseva prokuratuuri ringkirju, mida antakse välja seoses Euroopa Inimõiguste Kohtu (ECTHR) otsustega ja mis on adresseeritud Kreeka prokuratuuridele, mis asuvad apellatsioonikohtute ja esimese astme kohtute juures, et anda üldisi suuniseid Euroopa põhiõiguste konventsiooni (ECHR) vastavate artiklite rikkumiste vältimiseks.

Kreeka politsei annab aeg-ajalt välja oma töötajatele mõeldud konkreetsemaid korraldusi, käsiraamatuid ja suuniseid inimõiguste kaitse ja austamise kohta. Eelkõige on Kreeka politseiülesmä 8. novembri 2014. aasta ringkirja nr 7100/25/14-5 „Rassismi, ksenofoobia ja diskrimineerimise vastu võitlemine politsei töös“ kohaselt riigil ja konkreetselt selle eri asutustel keelatud riigivõimu teostades solvata inimväärikut üldiselt, sõltumata isiku mis tahes eripärast, ning nad on kohustatud võtma aktiivselt meetmeid selliste rikkumiste vältimiseks.

Samal ajal ei ole presidendi dekreedis nr 254/2004 (õiguskaitseametnike käitumisjuhendi kohta) sätestatud mitte ainult üldine kohustus austada inimväärikut ja kaitsta inimõigusi, vaid ka konkreetsemad õigusnormid, mis käsitlevad õiguskaitseametnike käitumist politseitöö käigus, ning seda alati inimõiguste seisukohast.

Kreeka politseitöötajatele jagatakse aeg-ajalt käsiraamatuid, nagu „Kreeka politsei käitumisjuhend usurühmituste ja haavatavate ühiskonnarühmade puhul“, „Vaenukõne: rassism avalikes esinemistes“, mille väljaandmist toetab justiitsministeerium (*Ypourgeio Dikaiosynis*) Euroopa Nõukogu toel, Euroopa Nõukogu suunised „Lesbide, geide, biseksuaalsete, trans- ja intersooliste inimeste (LGBTI) vastaste vaenukuritegudega võitlemine“, riikliku rassismi ja sallimatuse vastase võitluse nõukogu suunised „Avaliku halduse lähenemisviisi rassismikuritegudele“ ning julgeoleku-uuringute keskuse „Kultuuridevahelise koolituse käsiraamat“.

Sellega seoses olgu märgitud, et eri asutuste osakonnad ja üksused võitlevad rassistliku vägivalga vastu, et tõhusalt heidelda vägivalgaga, millel tundub olevat rassistlik ajend või taust ning mis on suunatud konkreetsete isikute või isikute rühmade vastu. Lisaks on kogu Kreekas loodud koduvägivalgaga võitlemise teenistused, et reageerida tõhusalt koduvägivallele ja kaitsta ohvreid.

Seoses politseitöötajate koolitusega inimõiguste kaitse alal olgu märgitud, et Kreeka politseiohvitseride ja -ametnike koolide õppekava sisaldab eraldi õppeainena algataseme moodulit „Inimõigused“ (soovituslikult hõlmab õppekava järgmist: põhiõiguste rahvusvaheline kaitse; õiguste kaitse ELis; põhiõigustega tegelevad asutused ja soodustatud isikud; rassism – ksenofoobia; isiklik vabadus ja turvalisus; laste, naiste ja töösuhete kaitse; piinamise keeld; vähemused jne).

Mis puudutab kutsealast ümberõpet, siis Kreeka politseitöötajad osalevad regulaarselt nii Kreekas kui välismaal erikoolituskursustel ja seminaridel inimõiguste kaitse õigusraamistiku kohta (nt rassismikuritegude ajendi väljaselgitamine; inimõigused ja politsei eetika; põhiõigused ja politsei hoiakud; haavatavate ühiskonnarühmade kohtlemine ja juhtimine; koduvägivalgaga võitlemine ja ohvrite kaitse jne).

Lisaks eeltoodule teeb Kreeka politsei koostööd teiste organite ja asutustega, mille eesmärk on tagada inimõiguste austamine ja kaitse politsei töös (näiteks Euroopa Nõukogu piinamise ja ebainimliku või alandava kohtlemise või karistamise tõkestamise Euroopa Komitee (CPT), ÜRO meelevaldse kinnipidamise töörühm, Euroopa Liidu Põhiõiguste Amet (FRA), Kreeka ombudsmani riiklik meelevaldsete intsidentide uurimise mehhanism (*Synigoros tou Polití*), perepoliitika ja soolise võrdsuse peasekretariaat, Kreeka riiklik inimõiguste komisjon (*Ethniki Epitropi gia ta Dikaiomata tou Anthrópou*) ning vabaühendused, nagu Lapse Naeratus, Euroopa vägivallavastane võrgustik, mis kõik tegelevad koduvägivaldajuhtumite lahendamise, jne).

Hartat käsitleva uue strateegia osana kutsus komisjoni liikmesriike muu hulgas üles määrama harta teabekeskuse, et hõlbustada tegevuse kooskõlastamist ja koostööd. Vastusena komisjoni üleskutsule määras justiitsministeerium ministeeriumis teabekeskuse, et suurendada ministeeriumi osalemist ja panust harta rakendamisse riiklike asutuste poolt. Teabekeskuseks määrati justiitsministeeriumi inimõiguste ja armuandmise direktoraat. Algatus põhineb justiitsministeeriumi ja välisministeeriumi (välisministeeriumi Euroopa Liidu õiguse talituse) koostööl, samal ajal kui teabekeskuse eesmärk on ühelt poolt hõlbustada hartaga seotud teabe ja parimate tavade jagamist ning teiselt poolt kooskõlastada algatuste väljatöötamist harta tõhusaks rakendamiseks Kreekas. Kreekat kiideti selle algatuse eest põhiõiguste, kodanikuõiguste ja isikute vaba liikumise töörühma konverentsil ning teisi liikmesriike julgustati sama tegema.

Lisaks saadeti riikliku kohtunike kooli peadirektorile kiri, milles paluti lisada 2021.–2022. õppeaasta õppekavasse Euroopa Liidu põhiõiguste harta kursus ja harta praktilist rakendamist käsitlevad seminarid. Direktor tunnistas oma vastuses, et ELi põhiõiguste harta tõhus rakendamine, et suurendada Kreeka

usaldusväärstust ja rahvusvahelist rolli, on justiitsministeeriumi suurepärase algatus, ning rõhutas riikliku kohtunike kooli abi selles algatuses. Saadud teabe kohaselt on Euroopa inimõiguste konventsiooni ja harta teemaline kursus juba lisatud kooli kõikide erialade vastuvõtueelsetesse õppekavadesse. Peale selle on koostöös Euroopa Komisjoniga 2021.–2022. õppeaastaks kavandatud kohtunikele ja prokuröridele suunatud seminarid Euroopa Liidu põhiõiguste harta rakendamise toetamise teemal.

Lisaks loodi Euroopa Liidu põhiõiguste harta tööühm, kuhu kuuluvad justiitsministeeriumi, aseministri G. Kotsirase büroo, justiitsministeeriumi peasekretäri büroo, õigus- ja parlamentaarküsimuste peasekretariaadi ning välisministeeriumi eriõigusosakonna Euroopa Liidu õiguse talituse esindajad.

Kuna Euroopa Liidu põhiõiguste harta tõhus rakendamine komisjoni soovitude kohaselt, nagu see on sätestatud uues strateegias, on Kreeka jaoks esmatähtis, kaalutakse uusi algatusi selle eesmärgi saavutamiseks. Näited: teabekeskuse tugimehhanismi loomine mitme ministeeriumi esindajate osalusel; õigusvaldkonna töötajate teadlikkuse ja teadmiste suurendamine harta rakendamisest seminaride ja loengute abil, mida pakuvad valdkonnale spetsialiseerunud Kreeka ja välisriikide õiguspraktikud ja Euroopa Liidu Kohtu kohtunikud; Euroopa Liidu Kohtu (CJEU) ja Euroopa Inimõiguste Kohtu (ECtHR) praktika ja selle poolt riiklike kohtupraktikale avaldatava mõju pidev jälgimine; pidev koostöö riiklike inimõigustele spetsialiseerunud asutustega; suurem rõhk regulatiivse mõju analüüsi täiendamisele seoses põhiõiguste hartaga seotud õigusnormidega pärast konsulteerimist õigusnormide jõustamist taotleva ministeeriumiga.

Teistes ELi liikmesriikides ja teiste ELi sidusrühmade poolt välja töötatud harta tutvustamise vahendite kasutamine ja populariseerimine

Koostöö sidusrühmadega ELi põhiõiguste harta tuntuse ja kasutamise parandamiseks

Näited õiguste kaitsjate ja riigi ametiasutuste vahelisest koostööst harta tuntuse ja kasutamise parandamiseks

Justiitsministeerium

[Perepoliitika ja soolise võrdõiguslikkuse peasekretariaat – nõustamiskeskused vägivalda all kannatavatele naistele](#)

[Kreeka ombudsman](#)

[Soolise võrdsuse uurimiskeskus \(*Kéntro Erevnón gia Thémata Isótitas* – KETHI\)](#)

[Riiklik sotsiaalse solidaarsuse keskus \(*Ethnikó Kéntro Koinonikís Allilengýis* – EKKA\)](#)

[Kreeka pagulasnõukogu \(*Ellinikó Symvouílio gia tous Prósfýges*\)](#)

[Kreeka Helsingi seirekeskus \(*Ellinikó Paratirítirio ton Symfonión tou Elsínki*\)](#)

[Amnesty International – Kreeka osakond \(*Diethnís Amnistía – Ellinikó Tmíma*\)](#)

Näited riigi ametiasutuste ja akadeemiliste asutuste vahelisest koostööst harta tuntuse ja kasutamise parandamiseks

–

Näited valitsusvälistest algatustest harta tuntuse ja kasutamise parandamiseks Sinu riigis

[Kreeka andmekaitseamet \(*Archí Prostatías Dedoménon Prosopikou Charaktíra*\)](#) tegutseb konkreetse õigusliku andmekaitseraamistiku alusel. Sellega seoses ja eelkõige arvamuste avaldamisel ja juhtumite uurimisel tugineb ja viitab amet peamiselt Euroopa Liidu põhiõiguste harta artiklis 8 sätestatud õigusele isikuandmete kaitsele ja sellega seotud õigusele era- ja perekonnaelu austamisele, mis on sätestatud artiklis 7.

Lisaks teeb andmekaitseamet ammusest ajast koostööd Euroopa Liidu Põhiõiguste Ametiga, mis on ELi asutus, mis vastutab peamiselt põhiõiguste kaitse eest. See koostöö seisneb abi andmises põhiõiguste ameti avaldatud isikuandmete kaitset käsitlevate käsiraamatute kommenteerimise ja tõlkimise vormis ning regulaarses panustamises põhiõiguste ameti koostatud kvartali- ja kuuaruannetesse Kreeka riikliku kontaktpunkti (justiitsministeeriumi õigusloome, rahvusvaheliste õigussuhete ja rahvusvahelise kohtunike koostöö direktoraat) kaudu ning nende aruannete jälgimises.

Andmekaitseamet kasutab pidevalt eelnimetatud ameti välja töötatud vahendeid, nagu varjupaigaküsimuste eest vastutavatele riiklikele asutustele mõeldud teabeleht (mis töötati välja põhiõiguste ameti ja Eurodaci järelevalve kooskõlastusrühma koostöö tulemusel, milles osales Kreeka andmekaitseamet), mida Kreeka asutus tõlgib praegu kreeka keelde, et avaldada see oma veebisaidil ja saata see eelnimetatud asutustele.

Viimati uuendatud: 25/02/2022

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.